

PERSBERICHT

Ede, 4 april 2023

IMKERSOVERLEG

Imkersverenigingen intensiveren strijd tegen schadelijke Aziatische hoornaar

Provinciale overheden wachten af terwijl oprukkende exoot biodiversiteit, imkerij en fruitteelt bedreigt

Vanuit het Imkersoverleg, de samenwerkende Nederlandse imkersverenigingen, is deze week de Taskforce Aziatische hoornaar van start gegaan. De Aziatische hoornaar vormt een directe bedreiging voor de Nederlandse biodiversiteit en fruitteelt omdat zij bestuivende insecten als honingbijen en wilde bijen eet. Imkersverenigingen constateren een gebrek aan urgentiebesef en bepleiten het actief vangen van jonge koninginnen in het voorjaar.

De Aziatische Hoornaar is een invasieve exoot die sinds 2017 zijn opmars maakt in Nederland. De soort maakt in de zomer enorme nesten met veel werksters en nageslacht. Eén nest consumeert ongeveer 11 kg insecten, wat overeenkomt met zo'n 100.000 beestjes, en brengt aan het einde van het seizoen tientallen tot honderden nieuwe koninginnen voort die volgend jaar een eigen nest kunnen stichten. Uit waarnemingen blijkt dat de soort vanuit het zuiden van Nederland snel oprukt richting het noorden van Nederland (inzet plaatjes verspreiding afgelopen jaren).

Bedreiging fruitteelt en biodiversiteit

Wanneer de opmars van de Aziatische Hoornaar niet beteugeld wordt, zullen fruittelers geconfronteerd worden met het aantasten van fruitgewassen in het najaar door vraat van de Aziatische hoornaar. Daarnaast bestaat het risico dat op termijn de bestuiving van gewassen onzeker wordt, omdat er onvoldoende honingbijen en andere bestuivende insecten overblijven die de noodzakelijk bestuiving in de fruitsector waarborgen. In gebieden waar de Aziatische hoornaar veelvuldig voorkomt gaat 50% tot 65% van de bijenvolken verloren. Ervaringen uit Zuid-Europa leren dat er sprake kan zijn van zo'n 30% verlies van het volgroeide fruit, in de gebieden waar de Aziatische hoornaar volop aanwezig is. Dit zijn realistische doemscenario's voor de grote fruitteeltsector die Nederland rijk is.

Gebrek aan urgentiebesef bij provincies

Vanuit de samenwerkende Nederlandse imkerverenigingen start deze week de Taskforce Aziatische hoornaar. Aanleiding is de noodzaak tot pro-actief en gecoördineerd optreden tegen de opmars van de Aziatische hoornaar, terwijl provincies de aanpak gefragmenteerd uitvoeren. Imkersverenigingen constateren bij diverse provinciale overheden een gebrek aan urgentiebesef en een kenniskloof op dit onderwerp. Dit heeft tot direct gevolg dat er onvoldoende capaciteit en budget wordt vrijgemaakt voor beleid en uitvoering. Bovendien neemt de zwaarte van de juridische verplichting van provincies tot het bestrijden van de soort af, zodra de soort zich officieel in een gebied gevestigd heeft. Tot op heden is er geen sprake van vestiging van de soort in Nederland, maar hier kan bij onvoldoende handelen op korte termijn wel sprake van zijn. Voor de Taskforce reden te meer om te voorkomen dat deze situatie zich gaat voordoen.

Preventieve aanpak

De afgelopen jaren zet de imkerij al in op voorlichting aan imkers en opsporing van de Aziatische hoornaar door imkers, zodat bestrijdingsdiensten via de provincie eenvoudig over kunnen gaan tot bestrijding. Opsporing van de grote nesten in de zomer, die hoog in de bladerrijke boomtoppen hangen, is tijdrovend en kostbaar. De afgelopen seizoenen lieten de imkers zich bij het lokaliseren van nesten ondersteunen door particuliere organisaties. De Taskforce Aziatische Hoornaar bepleit een pro-actieve aanpak door preventief jonge koninginnen van de hoornaar in het voorjaar te vangen. Deze preventieve actie moet voorkomen dat in de zomer de intensieve zoektocht naar veel grote nesten onuitvoerbaar wordt voor imkers en ingeschakelde organisaties. Het vestigen van de soort kan dan op korte termijn realiteit worden, hetgeen de imkerij als een groot risico bestempelt voor de biodiversiteit en teeltsector.

De imkersverenigingen blijven ondertussen in gesprek met provinciale overheden om te komen tot goede, gecoördineerde handelingsperspectieven ter bestrijding van deze ongewenste exoot. Hiervoor zal ze kennis en ervaringen uit de Centraal en Zuid-Europese landen naar Nederland halen en beschikbaar maken voor provincies en stakeholders.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Nadine Schalk, directeur Nederlandse Bijenhoudersvereniging, via: nadine@bijenhouders.nl of 06-18936180